

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: A fagyos és elfagyott növényekről. Berde Ferencz. — A lakás falainak nedvessége. Szentgyörgyi József. — Mikor és hányszor kell a bort lefejtetni? F. L. — Maros-Ludas-besztercei vasut. — Miként lehet olcsó és czélnek megfelelő trágyagödört készíteni? Csiki Elek. — Biztos jelek a métely és bélférgék felismerésére. Tóth Tamás. — Még egyszer a sertések étvágyáról. Nagy Dénes. — Egyveleg: Maros-Ludas-besztercei vasut. Marostordai gazd. egylet. Kolozsvár husfogyasztása 1880-ban. Kolozsvár állategészségügye 1880-ban. Kiosztandó nyomtatványok. Betöltendő állomás. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

A fagyott és elfagyott növényekről.

Nem ritka eset, hogy mártius hónapja megtöri a tél hatalmát és meleg napsugarai a tavasz megjöttét hirdelve kicsalják rejtekökből a növényzetet, hogy annál kellemetlenebb napokat éljenek át addig, míg az enyhébb napok megérkeznek. Drágán megfizetett tapasztalatok azok a növénytenyésztők részéről, kik este örömmel hajtják le fejüket álomra és reggel romlásra ébrednek. Nem ok nélkül rettegi a földmivelő a fagyos szenteket, melyeket a kalendárium Szervác, Pongrácz és Bonifácz nevekre keresztelt, mert e napok táján szokott néha a hőmérséklet annyira hanyatlani, hogy egy pillanat alatt oda van terményünk és vele reményünk is. Miután azonban nem hiszünk a babonában és így a nevezett szentek befolyásának sem tulajdonítunk semmit; nem is fogjuk a drága időt fohászkodással, vagy kiengesztelő hókusz-pókusokkal tölteni, hanem megismerkedünk az okkal, melyek a rendkívüli károkat előidézik és elmélkedünk az eszközök felett, melyeknek segédelmével a növények elfagyását némiképpen meggátolhatjuk. Az igaz, hogy oly erővel állunk szemben, melynek hatalmát el nem ismerni akarni bomlott észre mutatna és a melynek ellenében fájdalom legtöbbször semmit, vagy csak ritkán tehetünk többet a semminél.

Régebben azt hitték, hogy a növények elhalása azonnal megtörténik, mihelyt a légmérséklet annyira alászáll, hogy a növényi sejtekben levő nedv megváltoztatja halmaz állapotát, az az jéggé lesz. E világosnak tetsző magyarázat megfajlásánál

útmutató természetesen az a phisikai törvény volt, miszerint a víz, ha megfagy, tériméjét megváltoztatja, illetőleg annyira kiterjeszkedik, hogy sziklákat, sőt ágyúcsöveket is képes szétrepesztetni; hasonló módon repednek szét a sejtek falai is és ezen repedések idézik elő a növény halálát. E feltevés azonban a legujabb tapasztalatok szerint tévedésnek bizonyult, a mennyiben már egyszer megfagyott növények sejtfalain a göröcsői vizsgálatok semmiféle erömüvi roncsolásokat észrevenni nem tudtak. Támogatja a tudomány embere ez állítását avval, hogy némely növények, mint például: a répa, retek, saláta stb. levelei úgy megfagynak, hogy darabokra törnek, a nélkül, hogy elhalnának, mert miután a napmelege lassauként folyékonyá tette a jéggé változott nedvet a sejtekben, ismét megkezdik életműködésüket. E tapasztalatból kiindulva azon megállapodás fogadtatott el: „hogy a növény nem a meghülés vagy fagyás alatt hal el, hanem a hirtelen hőváltozás, gyorsfelengedés beálltával.“ Példának okáért: ha a répa megfagyott levelét ujunkkal megfogjuk, az érintett helyen a nedv gyorsan felolvad és a levél azon része ugyanakkor el is hal, míg annak többi része egészséges marad, ha fokozatosan történt a felengedés. Ugyan ezen eset fordul elő a gyümölcsfa galyainál is, ezért tiltja meg a gyümölcs-termelő a fagyos oltógalyaknak szabad kézzeli megfogását, avagy meleg helyiségbe való vitelét; azért locsolja hideg vízzel a gazdasszony megfagyott virágát és önti hideg vízbe a fagyott gyümölcsöt s csak azután szállítja melegebb helyre. Ilyen hatása van télen a nagy hidegek alkalmával a fákra rakodott zuzmarának, mely az ágakat körül fogván, a napmelegének gyors hatását akadályozza.

Gabonaféléink a tél zordonságának kevésbbé vannak kitéve, mivel majdnem mindig el vannak látva olyan hótakaróval, mely alatt nem a megfagyástól, hanem annak ellonkezőjétől a megfűléstől félthetni őket. Gyümölcsfáink rendes mérsékeltsgü teleken hasonlóképpen nem félthetők, mivel a gyengébb természetük is képesek 21—22 R. foku hideget kiállani.

(? Szerk.) A mint a feljegyzések mutatják, rendes teleinken ritkán süllyed alább a higany 20. R. fokón.

De ha nem tartunk annyira a téltől, annál inkább kell félnünk a tavaszi késői hidegektől, melyek legtöbb kárt szokat okozni, mert miveleti növényeink viritása épen ez időre esik, mikor különösen rügyező és virágzó gyümölcsfáink és a szőlő szenvednek igen gyakran. Néhány perczig tartó hideg képes létrehozni a dért, mely az olvadásnál igen sok meleget von el attól a növénytől, melyet borít s ez által teszi tönkre a termést.

Tájékozásul ide iktatom a higany állását, melynél a következő növények elfagynak:

A paszuly	mefagy . . .	—	1° R.
Ugorka, burgonya	„ . . .	—	0° R.
Narancs, citrom	„ . . .	— 2—	4° R.
Szőlőtőke	„ . . .	—20—21°	R.
Mandola, Kajszin és öszi baraczk, rózsa	„ . . .	—21—24°	R.
Dió, gesztenye	„ . . .	—24—26°	R.
Szilva, cseresznye	„ . . .	—25—26°	R.
Alma, körte	„ . . .	—25—27°	R.
Gyalogfenyő	„ . . .	—30—40°	R.
A szőlő elhullatja levelét „	„ . . .	1—	2° R.
A gyümölcsfák levelei és virágai elfagynak „	„ . . .	2—4°	R.

E fennebbi kimutatás is azt bizonyítja, hogy ortalmat inkább tavasszal igényelnek növényeink, a mikor a nedvkeringés megkezdődött. Lássuk már most minő óvszereket használunk:

A kinek csak egy-két féltett növénye van, az felhasználja a természetnek ama törvényét, hogy jégképződéskor meleg lesz szabaddá s ez okból védenoze mellé egy csőbör vizet helyez. A másik rossz hővezető anyaggal burkolja be növényeit, mint például szalma, vagy gyékényvel — minek melleleg legyen mondva — gyakran kárát vallja, ha az egerek tudomást szereznek róla. Ajánlják, hogy napfeljőtte előtt a fák fecskendeztessenek le vízzel, mi által ugyan az éretik el, mita zuzmaráról mondottunk. A tavaszi fagyoktól való megóvása gyümölcsfáinknak történik ugy is és ez tán a legbiztosabb, ha megakadályozzuk azoknak korai felébredését az által, ha a gyökérzet körül a fagyos földet heterítjük szalmával, vagy télen által a havat a fa töve körül felhalmozzuk. Szőlősök megvédelmezése más módon történik, itt füstöléseket használnak, mi nem áll egyébből, mint hogy csendes időben nehéz füstöt bocsátó anyagokat égetnek el például kátrányt és ez által felhővel borítják be a növényzetet, ezen eljárásnak költségessége mellett az a hátránya, hogy nagyobb területeken nem alkalmazható és különben is sikere kétes.

Mindenek felett pedig törekedjünk oda, hogy erdőségeink szaporodjanak, mert pontos megfigyelések fényesen igazolják azt, hogy az erdőségeknek nagy befolyása van az éghajlatra a mennyiben annak szélsőségeit szelidítik és hogy az erdők kiirtása mindenkor és mindenütt a terméketlenség bekövetkezését sietti.

Berde Ferencz.

A lakás falainak nedvessége.

Egy bajról szólok, a mely nem egyedül nálunk, hanem talán mindenütt többé-kevésbé létezik, hol az épületek földszinti részei terménykőből vagy égett téglából rakatnak, erre mutat az, hogy némely országokban, például a boldog Lombardia és Velence vidékein a földmives is épülete földszinti részét raktárnak és hasonlónak, de nem azon helyül használja, melyet szoroson véve lakosztálynak nevezhetünk; a hol az ember állandóan tartózkodik, a hol fáradalmaitól kipihen és fejét nyugalomra hajtja.

Egy bajról szólok, a mely sokkal nagyobb, mint a mi-lyennek közönségesen tekintik, ott hol a földszinti nedves épület lakhelynek használtatik, mert a nedves falak között a levegő olyan, a mely egészségünkre romlást hoz, ruháink és butoraink idő előtti pusztulását okozza. A közegészségügyi statisztika ijesztő számát mutatja azoknak, kik tüdőbajokban szenvednek, kik e bajok nyomán többnyire sokkal korábban mulnak ki az életből, mintsem ennek a természet rendje szerint történni kellene és hol kell ennek okát keresni? legfőképen a levegő tisztaságának hiányában, abban t. i. a mi nem kevésbé szükséges a testi jóllét fentartására, mint maga az eledel.

De az eledel hiánya rögtön érezteti magát, éhezéssel gyötör, azért nem mulasztjuk el, a mennyire csak lehet, az eledel hiányát távol tartani. A megtámadás, a melyet a tisztátlan levegő életszerveink egyik legesejére, a tüdőre gyakorol, nem érezteti magát rögtön és ezért mintegy semlegesen viseljük magunkat tüdönk tápszere: levegőnk tisztasága iránt; csak a mikor az idő folytán lassanként meggyült tüdönkben a vést hozó anyag, vagy az ennek belehelése által megbénült működését ez életszervnek észre vesszük — csak ekkor hőkkenünk meg és keressük az okot mindenfelől csak nem azon könnyelműségünkben, melyben elfeledtük szemünk előtt tartani, hogy a levegőnek tisztasága a test egészségének fentartására épen annyira szükséges, mint a mindennapi kenyér; — csak ekkor jut komoly gondolkozás után eszünkbe, hogy órákat, napokat töltöttünk füsttel telt szobákban, hogy életünk egy harmadrészen át minden éjszaka szivtuk hálószobánk rossz levegőjét — még inkább rontva hálószobának esetleges nedvessége által és ilyenkor azután készek vagyunk megirigyelni azt a paraszt embert, a kinek a sors megengedte lakhelye falait más anyagból készíteni, például az olcsó fenyőfából!

No de mivel nekünk a városban nincs megengedve fából épült lakásban élni, mivel a szokásos vagyoni állapotunk nem ugy hozza magával, hogy mint Lombardia lakói épületeink első vagy második emeletében lakhassunk; fogjunk hozzá a kérdés megoldásához: mikép tarthatjuk távol a földszinti lakhelyek falainak nedvességét? vagy ha erre biztos szerrel, móddal nem birhatnánk, mondjuk meg, melyik azon anyag, a melyből állandóan szárazon maradó lakhelyet építhetünk, a nélkül, hogy többbe kerüljön, mint mostani egészségellenes építkezésünk, ha végtére ilyont (az építkezési törvénybe sem ütköző anyagot) nem találhatnánk; kérdezzük, vajon lehetetlen volna-e törvényt hozni, hogy ezentul csak emeletes épületet legyen szabad a városban építeni, a melyek földszinti osztályaiban, ha ezek

nedvesek, hálósobákat tartani a közegészségügyi törvény által tiltva legyen.

Nemzetünk, a maroknyi székelységet kivéve, termékenynek nem mondható, alig szükséges érintenem sürgősségét annak, mikép mindenképen törekedjünk odaműködni, hogy e jelenségek oka megszűnjék; vagy ha ez lehetetlen, legalább arra, hogy mind az, a ki nemzetünk számát alkotja, minél huzamosabban és minél erőteljesebben ennek tagja lehessen!

Nemzetünk egyik legnagyobbja azt mondta, hogy az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani, nehogy a nem szapora nemmes faj apadjon! Én egészség szempontjából az év kétharmad részét illetőleg segitettem magamon, mivel a hegyen fekvő házsongárdi kis telkemen egy szerény, de emelettel is bíró nyári lakhelyet építettem fából, melyben az Isten legjobb levegőjét az év nagyobb részén át teljes mértékben élvezem, kivéve azon órákat, melyekre közügy a városba rendel, a hol aztán kényszerítve vagyok füstös levegőt lehelni. . . . .

De az év hideg szakának négy hónapját városi földszinti nedves lakomban kell töltenem és félek, hogy ennek nedvessége diaeteticus rendszabályaim célját elérhetlenné teszi és így nem engedi, hogy még annyi évet éljek, a mennyi szükséges arra, hogy a nálam nevelt árvákat úgy hagyhassam hátra, hogy azok az élet nehézségeivel önerejükől megküzdhessenek!

Lakhelyem falainak nedvessé válását távol tartani, mindent, a mi szokásos, megtettem, de ezelőtt 20 évvel történt vétele után tíz évre a falak némely részében a nedvesség mutatkozni kezdett, évről-évre terjedett, azért ezelőtt 7 évvel a vakolást levertettem olyan magasra, a meddig a nedvesség terjedt és vízhatlan mésszel új vakolatot adattam; már tavaly előtt a nedvesség az új vakolaton keresztül és felül kezdett újra mutatkozni és azóta annyira terjedt, hogy indítva érzem magamat e lapok közterén a tapasztalt szakértőkhöz azon tiszteltteljes kérdést intézni, hogy mikép távolíthatjuk el lakhelyünk falaiból a nedvességet, a mely tudvalevőleg épületeink földszinti részében csak nem mindenütt uralkodik?

Kolozsvár.

Szentgyörgyi József.

Mikor és hányszor kell a bort lefejtetni.*)

Nagy hiba mi nálunk az, hogy csak későn szokták legtöbbször az új borokat lefejtetni, de ha egyszer lefejtik is, azután mit sem gondolnak a további lefejtéssel. Miért teszik ezt? azért, — a mint ezt többektől hallottam — hogy javuljon a bor a söprejétől, vagy mivel azt hiszik, hogy a söprő nincsen kárára a bornak. A további lefejtéssel pedig azért nem törődnek, mert ha némiképp megtisztult a bor, az nekik izlik s azt hiszik, hogy már ily állapotban jó borhoz jutottak, pedig csalódnak.

Nem kívánhatjuk, hogy a termesztők mindenike ismerje a vegytant és vegytanilag képes legyen a must- vagy bornak alkotórészeit meghatározni; azért bajos is vegytanilag leírni a bor alkotórészeit akkor, midőn nagy közönséghez szólnunk, mert sokan meg nem értenének bennünket, miután előtudományra van

*) Mutatvány: Gyürky Antal-nak „Gyakorlati tanácsok a magyar bortermesztők számára“ című folyóiratából.

szüksége annak, ki a vegyi alkotórészek működését és azoknak egymásra hatását könnyen megértene.

Tehát csak annyit fogunk a must és bor alkotórészéről mondani, a mennyi épen legszükségesebb, a monnyinél már kevesebbet mondani nem lehet és a mennyit minden egyszerű borászna is tudni kell, de a mit fel is foghat mindenki.

A must egy oly folyadék, melynek fő alkotórésze: a cukor, többféle savak (és sók) és növényi fejtérny (hasonlít a tojás fejtérnyéhez). Ezen kívül ott van a mustban az a por, mely szüretkor a fürtökre volt tapadva (most már sár alakban) ott vannak az apró bogarkák, melyek szüretkor a fürtök között tanyáztak, van ott pókháló és a fürtök csutkairól munka közben ledörzsölődött növényrészek, tehát elég oly anyag is, a mely nem oda való, de szerencsére ez mind szépen leülepedik a seprőbe.

A mustból erjedés által lesz bor, t. i. a cukor átalakul szeszé (alkohollá). Ez csak a levegő és bizonyos fokú hőmérséklet által történik. A levegő által jut a mustba az erjesztő anyag, ez idézi elő a forrást, ez bontja fel a fehérnyét és így a forrás (erjedés) által oldódnak fel a must egyéb alkotórészei is, melyek közül a borban szükségesek és a bort borrá képzők kiválnak, a szükségtelenek pedig, melyek kötelességeket az erjedésnél már befejezték (ilyenek a sók és némely ásványrészek) szépen leülepednek a seprőbe.

A bor főalkotórésze tehát, ha megtisztult, az alkohol (szesz), vonatanyagok, többféle savak (kivált a cseresav), borkő és zamat. Említettük, hogy a felfogást nem akarjuk nehezíteni, azért csak a főalkotórészekről szólnunk.

De ezen kiválás és a bor kifejlődése, nem megy oly könnyen, mint itt elmondottuk, néha a bor nehezen tisztul, néha nem bír elég szeszszel, máskor tulsavanyu, vagy sokszor már megtisztul és még is maradt benne feloldatlan cukor, vagy fehérny, a mi új meg új erjedésre (zavarodásra) indíthatja. Tehát a gazdának kötelessége segíteni a hiányokon, a minek mindig a legelső módja a helyes erjesztés és többszöri lefejtés.

Hogy az erjedést a levegő behatása és a meleg idézi elő, azt már mondtuk. A levegőnek az a tulajdonsága van, hogy folyvást bont és átalakít. A mustnál tehát szükség van a levegőre, hogy bontsa fel az említett alkotórészeket és alakítsa át borrá. De már a kifejlődött bortól el kell zárni a levegőt, mert ha az tovább folytatná a borban a felbomlást és átalakítást, akkor a bor elvesztené becsét.

Most már tudjuk, hogyha a must kiejtődött és megtisztult, nincsen a seprőre többé szüksége és az mint felesleges mocok mielőbb eltávolítandó a bortól, azaz le kell fejtetni az új bort először már karácsony előtt, hogy mennél előbb kezdje meg érését és kifejlődését. De miután egyszer lefejtés által meg nem tisztulhat a feloldott fehérnyétől és felesleges sóktól, tehát tavasszal le kell fejtetni a bort másodsor, nyár elején vagy végén harmadsor, sőt sokszor szükség ezt negyedsor is megtenni. Azután a következő években már elég lesz egyszer évenként lefejtetni, ha pedig már a derítésen is keresztül ment, több évig el lesz ujabbi fejtés nélkül.

Az előadottakból tudjuk, hogy az erjedést a levegő befolyása okozza; tudjuk, hogy a levegő által bomlanak fel a must alkatrészei és ez által válnak ki és ülepednek le azon alkatrészek, melyek a bornak kárára lehetnének, azért úgy vezessük az erjesztést, hogy mennél inkább érintkezzék a must a levegővel.*)

Minthogy pedig az új bor, az első lefejtés alkalmával, még meg nem szabadult tökéletesen a szükégtelen anyagoktól és még esendes utóerjedésre van szüksége, hogy jó bor váljék belőle és mielőbb megérjen; ebből következik, hogy az első lefejtés alkalmával érintkeznie kell a levegővel, tehát úgy kell intézni a lefejtést, hogy vagy csebrekkel öntözgessék a csapon kieresztett bort a tiszta hordóba; vagy, ha fejtő gépet használ valaki, akkor először oly csapon folyjon a bor egy nagyobb edénybe, melynek végén az öntöző kannák rozsaíhoz hasonló rosta legyen, hogy vékony sugarakban jusson azon edénybe, melyből az üres hordóba át fog szivattyuztatni.

De a mint szükséges, hogy az első lefejtésnél mennél jobban érintkezzék a bor a levegővel, (hogy tökéletesen átmenessen az utóerjedésen) úgy már a másodszori és további lefejtéseknél nagyon is óvni kell a levegőtől, mert az ártalmára lenne, a mint feljebb elmondottuk.

És így mindenkinek azt tanácsoljuk, hogy el ne mulassza új borait már karácson tájban először lefejteni**) és pedig úgy, hogy a levegővel érintkezzék, azután a következő évben legalább kétszer vagy háromszor, de már ekkor el kell zárni a levegőtől. Azért szükséges a fejtő gép, csak hogy ezt mindenki be nem szerezheti, jó szolgálatot tesz e helyett az új szerkezetű szivárvány, (mely olcsó is) ehez elég egy-két meter cső; csak hogy egy kis fáradságba kerül a hordóknak egy helyről a másikra való áthengergetése, mi kis mennyiségnél megjárja, nagyobb pinczében azonban a borfejtő gép elmellőzhetetlen már a munka és idő kímélet végett is. F. L.

Marosludas-besztercei vasut.

A maros-ludas-besztercei helyi érdekű vasúttársaság megalakult. Tény ez időszertint országrészünk azon tekintélyes vidékére, melyet ezen vasut keresztül metsz, alig ha lehet örvendetesebb; mint az, hogy ezen társulat megalakult.

Olvásóink legnagyobb része bizonyára ismeretes az ugynevezett Mezőség viszonyaival; de azok részére, kik e viszonyokat közelebbről nem ismerik, helyén valónak látjuk megmondani, hogy miért ez öröm?

Képzelnék egy 110 négyszög mértföldnyi területet, melynek lakói még könnyű szekerekkel is csak akkor mozdulhatnak, ha a természet az ő jóvoltából havat és jó szántat ad,

*) A külföldön must (kavaró) szelőztető gépeket használnak, melyek által a must annyira érintkezésbe hozatik a levegővel, mennyire kívántatik. Gy. A.

**) Cikk író úr szives engedelmével megjegyezzük, miként a lefejtésnek idejét pontosan meghatározni bajos, azért, mert azon borok, melyek több savtartalommal bírnak, tovább erjednek a később fejtendők le. Főszabálynak azt tartom, akkor fejteni először, midőn az új bor megiszult s pezsegni megszűnt, így egész januárusig, neha februáriusig is elhalasztható az első fejtés. Gy. A.

vagy pedig a még május végén is feneketlen sarat felszárítja. Képzelnék, hogy ezen vidék, mely körvonalaiban van szegélyezve ugyan kisebb-nagyobb városokkal, de egyetlen forgalmi központja sincs, kénytelen forgalmának önmagán kívül keresni támpontot, miből önként következik, hogy ezen forgalomnak jótékony hatásában nem is részesülhet; de egyetlen város sem érezhette ezen forgalom jótékony hatását, mert az megosztott nem kevesebb, mint 11 forgalmi pont között, melyek köralakban veszik körül.

Képzelnék, hogy e vidék lakossága, midőn mindennapi kenyere előállítására szükséges liszt szükségletének beszerzése végett gabonáját malomba viszi, átlag 3 napi időt veszít el igás fogatával együtt, vagy hogy az év legnagyobb részében csaknem járhatatlan utak miatt egy négyfogatu igás szekérre átlag 8 métermázsát számítva s egy négyfogatu igás uapszámot átlag 2 frt 50 krba számítva, egy métermázsza gabonának megőrlése majdnem egy egész frtba kerül.

Képzelnék el, hogy ezen vidék tekintélyes mennyiségű gabonájának piacra szállítása métermázsánként 60 krba kerül, sőt tudunk esetet, hogy a szállítási ár meghaladta az eladási árt!

Képzelnék el, hogy ezen vidéknek sem fája, sem kőve nincs s így az építkezési anyagokat is önmagán kívül kell felkeresnie s ha ehhez hozzávesszük azt, hogy a vármegyék már 30 év óta építnek ezen vidéken utakat, s nélkül, hogy bár számba vehető eredményeket tudnánk felmutatni; sőt maga az állam is már több mint 10 év óta küzd e feladattal, a nélkül, hogy a tervbe vett utvonatok bár fele részét kiépíthette volna: ösmerni fogjuk az öröm okát, tudni fogjuk azon szavak nagy horderejét méltányolni, mely azon kijelentésben áll, hogy „a marosludas-besztercei helyi érdekű vasúttársaság megalakult!”

Általános érdeklődés között tartatott meg f. hó 5-én az alakuló gyűlés. Tekintélyes számmal voltak képviselve főuraink, a közép osztály és a különböző vidékek érdekeltjei. Ott láttuk: br. Kemény György torda-aranyosmegyei főispán ő méltóságát, Weress Dénes torda-aranyosmegyei és Gyarmathy Miklós kolozsmegyei alispánokat, br. Huszár Károlyt, gr. Béli Kálmánt, gr. Béli Ákost, Ugron Sándort, gr. Bethlen Istvánt, Ilyés Albertet, Kendeffy Gyulát, Korbuly Bogdánt, dr. Filkényi Tivadart, Deésy Sándor maros-tordamegyei országgyűlési képviselőt, gr. Schweinitz Gyulát, Tamási Pétert, Horovitz Sámuel, Herczeg Ödön vasúti főmérnököt, (ki ezen vasut műszaki munkálatait vezeti), Tamásy Pétert, Ajtai Györgyöt, Hancz Pált, Hosszu Teophilt, Conrad Károlyt, dr. Hedrich Istvánt, ifj. br. Kemény Domokost, Ajtai Pétert stb. Elnökölt gr. Eszterházy Kálmán Kolozsmegye főispánja, jegyzett Bónis István kolozsmegyei főjegyző.

Az alakuló gyűlés előtt megtartott értekezleten Herczeg Ödön vasúti főmérnök olvasta fel mely szakértelemmel szerkesztett s világosan előadott műszaki jelentését, miből mindenki meggyőződött, hogy a pálya kiépítésére nézve semmi féle technikai nehézség sem merült fel; azután Horovitz Sámuel és gr. Schweinitz Gyula engedményesek fejtették ki terjedelmes és

alapos beszédekben ezen pálya célját és kivethetőségét; majd felolvastattat az alapítók által kiadandó részvényaláírási felhívás, mely a társulat tervezetét is magában foglalja. Ezután megtörténvén a részvények vételére kötelező aláírások: megnyitattat az alakuló gyűlés, mely elnöknek egyhangulag gr. Eszterházy Kálmán ur ömltségát s jegyzőnek Bónis Istvánt választotta meg.

Az alakuló gyűlés letárgyalta s végleg megállapította az alapszabályok szövegét s a rendes közgyűlés megtartására f. évi marczius hó első hetét tűzvé ki, — bezárattott.

E nap forduló pontot képezend a Mezőség életében, ha ugyan lehet életnek nevezni azt az egy napról másra tengődést, a mivel a Mezőség eddig kizozta napjait. Egy új élet nyílik meg a Mezőségnek, melyben hogy a hivatásának megfelelő tért elfoglalhassa s melyet hogy kellően fel tudjon használni, szívünk-ből kívánjuk.

(Magyar polgár.)

Miként lehet olesó és czélnak megfelelő trágya-gödöröt készíteni?

A kolos-monostori gazdasági tanintézet 1878/79-ki tanév-folyamának bevégeztével két havi szünidőre haza menvén, az intézetben hallottaknak legalább egy részét értékesítendő, azon gondolkoztam, hogy hol és miként tudnék édes atyám csekély gazdaságában valami hasznos és finanziaális tehetségéhez mért, de a gazdaság haladását mégis lényegesen előmozdító műveletet létesíteni.

Mindenekelőtt kis majorunkban kerestem alkalmat szándékom kivitelére. Nem kellett sokáig keresnem; a trágyanak nem egészen okszerű kezelését látván, e bajon akartam legelőször is segíteni és pedig egy olesó trágya-gödör készítettése által. E feladatomban megoldhatása végett először a készítettendő gödörnek alkalmas helyet kerestem és annak területét kimérve, egy kis számítás tettem, hogy miként lehetne azt a lehető legolcsóbban megcsináltatni s miután számításaimban megállapodásra jutottam, két cigányt fogadtam föl, kik az én pallérságom alatt a tervezett trágya-gödör munkába vették.

Ugyanis a kimért 4 öl hosszú és 2 öl széles területet 2 lábnyi mélységre kiásattam és miután azon körülmény is kedvezett feladatomban könnyebb megoldhatásának, hogy már e mélységben áthatlan kötött agyag-rétegre akadtam, a gödör alapját minden kikövezésnek mellőzésével csak is szivós agyaggal döngölttettem ki jó keményre, a ganajlének egy pontra irányzott összegyűjtésére szükséges esés szem előtt tartása mellett. A gödörnek oldalait pedig, hogy a beomolható földtömeg ellen a trágya-gödör tartóssága biztosítva legyen, belülről szintén 2 láb magas sövényvel kerítetttem körül, hogy pedig a trágya-ból leszűrődő trágyalé ezen sem szivároghasson keresztül, azt szivós agyag és polyvából készített tapasszal jó vastagon betapasztaltam.

Mindezeket bevégezvén, hogy a trágyalé áldásos hatását a trágya kiszáradásának meggátlására és erjedésének gyorsabbítása végett is érvényesíteni lehessen, közvetlenül a gödör mellé az esés irányában egy másfél öl mélységű ganajlértartót készít-

tettem a telek körül összegyűjthető kövekből, kötauyagul szintén a szivós agyagot használva.

Az általam tervezett trágya-gödör 2 hét alatt teljesen elkészült és került minden fölszámítható költséget összevéve mindössze 15 frtba.

S hogy e trágya-gödör a czélnak teljesen megfelel, tanubizonyosságul szolgáljon az, hogy midőn 1880-ban a szünidőkre hazamentem, a gödörben lévő csekély trágya s az istállóban összegyűlő ganajlének e tartóba való be nem vezetése dacára is, az csaknem teli volt ganajlével, melyet a trágyanak megöntözésére azonnal fel is használtam.

A trágyalének a tartóból való kiemelése fecskendő hiányában természetesen csak egy horogra függesztett faedénnyel történik.

Csiki Elek.

Biztos jelek a métely és bélférges felismerésére.*)

Az ilyen bajban levő sertések az elibök töltött törökbuzát kénytelen, kelletlen, nyámmogva eszik. Majd félbe hagyják azt, meghátrálnak, nyújtózkodnak, orrukat összedugják és tompa öh öh öh rőfögésszerű hangokat hallatnak. Hogy csalódásba ne essünk, tegyük próbát. Huzzuk le az adagot néhány napig félenyre s ha a megkoplaltatás után sem állana be a javulás, lássunk gyorsan az eladás vagy leöletéshez. Nem szeretnék szajkó példájára mások tollával ékeskedni, azért őszintén kijelentem, hogy a mondott ismertető jeleket B. J. barátom mondta el nekem. Ő is 1879-ben ilyen férges egy pár állattal vesződött.

Sajátságos, jegyzi meg barátom, hogy ama hizók mig moslékot, zöldseget ettek, a baj náluk nem mutatkozott. Tehát ugy látszik, hogy a törökbuzaféle szemes eleség élvezete némely hizó sertésnél együtt jár a métely és bélférges elszaporodásával, elhatalmasodásával.

Tóth Tamás.

Még egyszer a sertések étvágyáról.

T. szerkesztő ur! Engedelmevel bátor vagyok, ámbár ki van mondvá az utószó, részemről is hozzá szólni azon kérdéshez: Mikép ébresszük sertéseink étvágyát?

Igen helyesen mondja Szentgyörgyi ur: a hány ház, annyi szokás; én miután mint gaszdatiszt 35 év óta a magam és az udvar számára több sertést voltam kénytelen hizlalni és azt hogy könnyebbé tegyem s a lopástól is magamat oltalmazsam, jól bezárt, de különben tágas helyen garad alól éttettem, (egy garaddal lehet 10—20 sertést hizlalni,) egy csatornán vizet adva és a garadba 30—40 vékát feltöltve, az etető és itató körül jól hidlásalva, vagy flaszterezve, hátul jól almozva; itt eszik a sertés a mennyit neki tetszik; Báró Bánffy Jánosként: ő tudja mennyi kell neki, — minden harmadik nap minden sertés számára egy-két répát lőktem bé, ezt ök bármint jól voltak is

*.) Vonalkozással az „Erdélyi Gazda“ 6-ik számában megjelent kérdő és válaszoló cikkre.

Iakva igen jóüzüen megették; ha mind aludtak is, de erre felkeltek és mondom 35 esztendőől fogva én étvágyhiányt nem tapasztaltam, ha a sertés egészséges volt és a nemi ösztön utol nem érte.

Szent-Mihályfalva.

Nagy Dénes.

EGYVELEG.

— A Maros-Ludas-beszterczei helyi érdekű vasut-részvénytársaság megalakulván, február 5-ikéről keltezett aláírási felhívást bocsátott ki, melyből — utalva egyszersmint a mai számunkban közlött czikkre — a következőket vesszük át: „A bemutatott technikai előmunkálatok és az azokhoz tartozó költségszámítás szerint ezen vaspálya kiépítése és felszerelése 1.800,000 frtot igényel. Ezen összeg a kibocsátandó, egyenként 500 frt névértékről szóló 800 drb. összesen tehát 400,000 frtot tevő törzs-részvény alaptőkével megalakuló részvénytársaság által oly módon szereztetik be, hogy az alapszabályokban részletezett kamatozási és évi törlesztési feltételekkel 1600 drb. egyenként 500 frt összesen 800,000 frt névértékű elsőbbségi kötvényt és 160 drb. egyenként 500 frtos összesen 800,000 frt névértékű elsőbbségi részvényt bocsát ki. A törzs-részvényekből egyenként 100 frt névértékben ötödresz törzsrészvények is fognak kioocsáttatni. Az alapítók tisztelettel elhívják a nagyérdemű közönséget és birtokosságot, hogy ezen nagy horderejű s a hivatalos statistikai forgalmi adatok alapján jövedelmezőnek ígérkező vasuti vállalat támogatása tekintetéből törzsrészvényeket aláírni sziveskedjenek. Melyeknek aláírása aként történik, hogy az aláíró kötelezi magát az aláírás alkalmával az általa aláírt részvénytőkének első 5%-át és a második 5%-ot 6 hónap múlva a társaság pénztárába befizetni. A további befizetések az e célra aláírandó szerződés szerint történnek. A törzsrészvények aláírásának záridejéül bezárólag f. év február 28-át tűzzük ki.“ Midőn ezen, a Mezőség életkérdésének megoldására hivatott közhasznú vállalat az érdekeltek pártfogásába a legmelegebben ajánljuk; egyszersmint megjegyezzük, hogy a részvénytársaság alapszabályai egyleti irodánkban megtekinthetők. —

— A maros-tordai gazdasági egyesület érdeműs elnöke Bárány Károly ur nagy buzgalmat fejt ki a fiatal társulat helyes alapon való megindulásának érdekében. Mult számunkban közlött indítványa a kertészeti ipart karolta fel, most ujabbán — mint a „Maros Vidék“ írja — a földmívelési és erdészeti szakosztálynak február 3-án Maros-Vásárhelyt tartott ülésén tüzetes indokolás után a következő — egyhangulag elfogadott — javaslatot adta be: „Minden község előljárósága tartozzék a lehető legrövidebb idő alatt egy hiteles, a község pecsétjével megerősített kimutatást beküldeni, melyben kitünteti, hogy területén mennyi szántók, rétek, kertek, szőlők, legelők, erdők, nádasok és terméketlen helyek léteznek összesen és a községnek tiszta jövedelme mennyire van kiszámítva és mekkora az 1880-beli adója; továbbá arról is tartozzék jelentést tenni, hogy a községben mily földmívelési rendszer divik t. i. két, három vagy négy forduló, váltó vagy szabad gazdálkodás; a váltó gazdálkodást oda értve hol a tagosítás már keresztül

vitetett, a szabad gazdálkodást oly községekre értve, hol az ugarhatár is vetés alá vétetik. Ezen kimutatást minden község előljárósága a körjegyző által a községnél levő catasteri könyvek és summariumok alapján megkészítheteti — és ezen határozatát méltóztassék a szakosztály a választmányának megerősítés és teljesedésbe vétel végett még a mai gyűlésből beterjeszteni; így megismerkedve megyénk földmívelésének terjedelmével, ezen megismerésre alapíthatjuk további tanulmányozásunkat, mely nélkül kitűzött feladatunkat megoldani soha se leszünk képesek.“ — Örömmel üdvözljük a t. egyesület önzetlen fáradozásait és igen szivesen nyitunk tért arra, ha beléletének és működésének érdekesebb mozzanatait lapunkban közvetlenül közölni öhajtaná. —

+ Kolozsvár húsfogyasztása. Az állatorvosi hivatal kimutatása szerint az 1880-ik évben levágásra bocsátott 17,915 darab vágómarha. Ebből 402 drb. ökör, 2376 drb. tehén, 96 drb. bival, 2593 drb. borju, 964 drb. szopó borju, 4061 drb. sertés 414 drb. süldő, 383 drb. malacz, 1334 drb. juh és kecske, 5192 drb. bárány. Minthogy azonban közvágóhid nem léteben, az ellenőrzés nem lehet teljes, hogy a valódi fogyasztást megközelítsük, e számokhoz még 20—25% hozzá adható.

+ Ugyanezen hivatal mult évi jelentéséből közöljük a következőket: 1880-ban orvosilag megvizsgáltott 17,915 drb. vágómarha, 2434 drb. mezőre menő és 714 drb. vásárra hajtott állat, összesen 21,063 drb. Egészségi bizonyítvány kiadatott 5634 drb. Orvos-rendőri felügyelet alatt tartott 47 husároló hely és 35 vágóhid a város különböző részeiben. A hús- és piacvizsgálatok alkalmával elkoboztatott 168 kiló borsókás sertéshús és 7 drb. tehén húsa egészben, továbbá 2 szeker éretlen sárgadinnye. Szükségvágatásra bejelentett 65 drb. vágó marha, melyek közül egy bival, egy tehén és egy éves borju nem lett engedélyezve. Orvos-rendőri bonczálás tetetett 55 esetben. A városi két külső gulyában — melyekben mintegy 1000 drb. kisebb-nagyobb szarvasmarha van — halállal végződő köreset 40 jött elő, legnagyobb részt anthrax. A ragályos tüdővész — mely betegség ez ideig a Királyhágón inneni részekben még nem észleltetett — ez évben egy helyi tehenészetben fellépett. Elhullott 11 drb., kiirtott 7 drb. és meggyógyult 3 drb. Ezenkívül elszállított a ministeri biztos engedélyével 9 drb. részben gyanus, részben beteg tehén Budapestre.

— Kiosztandó nyomtatványok. A nmlgu földmívelési ministerium a következő nyomtatványokat küldötte meg kiosztás végett az erdélyi gazdasági egyesületnek: 1) Magyarország borászati térképe. 2) Miként gazdálkodjunk? 3) A phylloxera vastatrix. 4) Magyarország meddő gazdaságának hogy lehetne hasznát venni? 5) Egy kis elmékedés sertéstenyésztésünk érdekében. 6) Gyakorlati útmutatás a kisebb magyarországi birtokok földjövödelmének megkettőztetésére. 7) Die Reblaus und ihre Verwüstungen. — Felkéretnek ennél fogva mindazon egyleti tagtársak, kik a felsoroltakból egy vagy több nyomtatványban részelsülni kívánnak, sziveskedjenek e célra a délelőtti rendes hivatalos órák alatt titkári hivatalunkban jelentkezni. —

— Betöltendő állomás. Mtszgos gróf Bánffy Béla szentmihálytelki jöszágában egy számtartói állomás betöltendő. Fizetés 160 frt, továbbá teljes ellátás és 4 darab növendék szarvasmarhatartás egész éven át. Mellékjövdelem a helyi posta kezeléséért 40 frt. Folyamodók forduljanak Debreczi Ferencz gazdatiszthez Szt.-Mihálytelkére. A k.-monostori gazd. tanintezetet végzetek figyelme különösen felhivatik. —

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. február 5-től február 12-éig.

Buza üzlet lanyha, forgalom 60,000 metermáza, ár 10 frt 90 krig.

Rozs igen gyenge, ár 10 frt 25 krig.

Árpa meglehetősen, forgalom 5000 metermáza, ár: takarmányárpa 6 frt 70 krig.

Zab jó, forgalom 6000 metermáza, ár 6 frt 55 krig.

Törökbuza lanyha, forgalom 3000 metermáza, ár 5 frt 90 krig.

Gyapju semmi forgalom.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest feb. 12.		Bécs feb. 12.
Buza	11.15—12.70 frt	10.40—13.40 frt
Rozs	9.95—10.20 frt	10.40—11.25 frt
Árpa, takarmány	6.40— 6.70 frt	6.50— 7.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7.40— 8.20 frt	— — — frt
Árpa, seres	8.50— 9.60 frt	8.40—10.80 frt
Zab	6.20— 6.40 frt	6.45— 7.20 frt
Törökbuza	5.65— 5.75 frt	6.20— 8.00 frt

Budapesti marhavásár február 10-én. Összes felhajtás 1624 drb. nagy és 1221 drb. apró marha. Ebből eladatott 25 drb. bika, 832 drb. ökör, 487 drb. vágó tehén, 230 db. fejős tehén, 50 drb. bival, 487 db. borju, 434 drb. bárány. Árak: bika darabonként 85—128 frt, ökör páronként 145—340 frt, vágó tehén páronként 115—260 frt, fejős tehén darabonként 70—200 frt, bival páronként 135—225 frt, borju darabonként 9—34 frt, bárány páronként 6—9 50 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 47—50 frt, tehénhús 45—48 frt, borjuhús 60—90 frt, bivalhús 41—44 frt.

Bécsi marhavásár február 8-án. Összes felhajtás 2823 drb és pedig 1504 drb. magyar, 576 drb. lengyel és 773 drb. német fajta, melyből 2720 drb. ökör, 55 drb. tehén, 39 drb. bika. Árak 100 kilonként: magyar hizó 48—60 frt, lengyel 49—56 frt, német 50—60 frt, tehén 50—55 frt, bika 48—50 frt. Lábán darabonként 85—242 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár feb. 21-én. (Az első magyar sertéshizlalo és kölesönelőlegező részvénytársaság jelentése.) Ámbár a Szerbek és Románok félig hizott sertéseketigen nagy mennyiségben hoztak ide — és a bécsi vásár is lanyhának jeleztetett — azért mégis élénk forgalmunk volt, emelkedő árak mellett, mint jó minőségű áruban szük készletünk van és az igen keresett. Hétfőzárattal szilárdabb irány mutatkozott.

Jegyzett árak: magyar válogatott sertés 220—280 klgr. 54—55 kr., 180—220 klgr. 53 1/2—54 kr., öreg 300 klgr. felül 52—53 kr., vidéki sertés 52—53 1/2 kr, öreg nyers félig hizott 50 1/2—51 kr. Transitóban: szerb 52—53 kr, román 50—54 kr, tüskések 47—52 kr, tartani való sertés 52—54 kr. klgrmonként tisztasuly.

Takarmány árak: tengeri bánáti 5.80 frt, román 5.90 frt, árpa 6.70 frt. Helyi állomány: február hó 4-éről maradt: 59,960 drb.; hozzá hajtattott: Dél-Magyarországból: hizott 4857 drb., tartani való 914 drb., Szerbiából 2616 drb. Romániából 3162 db., magyar állam vasuttal 671 drb., együtt 12,220 drb., összesen 72,184 drb. Elhajtattott: Felső-Magyarországba 399 drb., Bécsbe (m. héten 185 drb.) drb., Csehországba 599 drb., Bodenbachon át 8244 drb., Ruttkán át 3585 drb., Dél-Németországba, Hollandia 826 drb., Budapesti fogyasztás 2217 drb., Kültelki fogyasztás 130 drb., kőbányai szalonna készítőik 41 drb., magyar állam vasuttal 200 drb., összesen 10,657 drb., marad állomány 61,527 drb.; melyek közt 40,000 drb. tartani való. A részvény szállásokban 15,595 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt feb. 4-éről 3318 drb, hozzá hajtattott: szerbia; 2616 drb., romániai 3172 drb., összesen 9096 drb.; elhajtattott 1599 drb., marad állomány 7497 drb. és pedig 2986 drb. szerb, 4511 drb. romániai sertés. Az egészségügyi szemle által január 1-étől eddig 321 drb. lett a fogyasztás alól kivonva és technikai czélokra feldolgozva.

Disznózsir emelkedőben, kész áru hordóval együtt 68—69 frt, február-martius havi kötésben hordó nélkül 67frt.

Szalonna, emelkedőben, vidéki szalonna 58 frt. várossi áru 60—61 frt, füstölt szalonna 65—66 frt.

Bécsi sertésvásár február 8-án. Összes felhajtás 2623 drb. és pedig 891 drb. nehéz, 1242 drb. közepéhez és 1490 drb. süldő; melyből 1982 drb. magyar, 1232 drb. orosz-lengyel, 260 drb. szerb és 140 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 48—50 frt, közepéhez 44—47 frt, süldő 30—40 frt; szalonna és zsir 64—65 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Kitünő gyümölcsfa csemeték

és leanderek kaphatók Dömötör László budapesti faiskolájából. Árjegyzéket kívánatra küld. A csemeték láthatók Budapesten a Ferencziek bazarjában 13. szám alatti méz- tej- és gyümölcs áru csarnokban.

Dömötör László.

(5.)

(1—1.)

Pénz-kölcsönök

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1300 frttól kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5½% kamat mellett gyorsan eszközöl s régibb magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek ily olcsóbb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a hat. engedélyezett ált.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

(8.) (3-1.) Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz.
Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 2-4 óráig.

Erdész és erdővéd

kerestetik Hévizre (Nagy-Küküllőmegye).

Megkivántatik, hogy az illető folyamodó a magyar nyelvbeni teljes jártassága mellett az erdészeti-vizsga letételét igazolni tudja, valamint pár évi gyakorlati szolgálatot is birjon kimutatni. Az oláhnyelvet bírók továbbá nélkülnek előnyben fognak részesülni. Bizonyítványokkal felszerelt és a szolgálati feltételeket tartalmazó folyamodványok alólirhoz intézendők.

Gróf Maller János,

(5-6.)

Héviz, u. p. Köhalom.

GYÜMÖLCSFA MAGONCZ és

(6.) OJTVÁNYOK (1-1.)

faiskolák számára.

A r.-palotai faiskolában levő gyümölcsfa ojtványoknak kezelésem alatt álló korponai városi faiskolába leendő átvitele alkalmával több ezerre menő gyümölcsfa magonc: alma és körte 1 és 2 éves, azonképen alma, körte, szilva, cseresznye és meggy 1 és 2 éves ojtvány áruba bocsájtandó. Ára az 1 éves magoncok ezrének 4 frt, egyszer átültetett már ojtásra alkalmas 2 éveseknek ezre 7 frt, míg az ojtványoknak fajkülömbség nélkül az 1 éveseknek darabja 5 kr. száza: 5 frt. 2 éves 1—1½ méter magas darabja 8 kr. száza: 8 frt. Csomagolási díj 10%. Megrendelések Lukácsy Aladár Korpona (Hontmegye) intézendők, az ár egyharmadának előleg beküldésével még f. év febr. 28-ig, későbbi megrendelések figyelmen kívül hagyatnak. A megrendelt magonc vagy ojtványok széjjelküldése f. év márcz. 1 és 10-én történik R.-Palotáról ott létem alkalmával.

Korpona, 1881. február 1-én.

Lukácsy Aladár.

Piaczi árak.

A h o t i v á s á r		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
h e l y e	n a p j a	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	feb. 9	840	610	580	530	280	430	210	100	300	44
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gsik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déa	feb. 7	860	680	620	—	320	540	300	—	300	48
Ezsdésváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás	feb. 6	830	—	640	560	340	530	280	120	300	44
H.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	feb. 5	850	—	600	450	230	480	330	60	150	32
Kolozsvár	feb. 10	760	—	580	—	200	340	250	240	350	46
H.-Vásárhely	feb. 9	750	600	560	420	250	400	180	80	250	36
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Ezében	feb. 11	750	600	560	410	210	320	180	100	350	44-48
Begesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Sz.-György		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Régen	feb. 10	760	585	575	—	230	350	260	150	270	36
H.-udvarhely	feb. 8	750	600	550	—	200	400	270	60	220	36

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarányiszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
10/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
3/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
3/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tízenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányiszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.